

Hurriyat

Mustaqil gazeta

2022-yil
27-yanvar
payshanba
№ 3 (1275)

Gazeta 1996-yil dekabrda chiqq boshlagan * www.uzhurriyat.uz * @ gazhurriyat@mail.ru * t.me/hurriyatuz * Hurriyat gazetasi

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ “ҲИНДИСТОН – МАРКАЗИЙ ОСИЁ” САММИТИДА ИШТИРОК ЭТАДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 27 январь куни видеоанжуман шаклида ўтадиган “Ҳиндистон – Марказий Осиё” биринчи саммитида иштирок этади.

Ҳиндистон Республикаси Бош вазири Нарендра Моди ташаббуси билан ташкил этилаётган олий даражадаги учрашув кун тартибига мувофиқ, кўп томонлама муносабатларни янада кенгайтириш, минтақавий боғлиқликни кучайтириш ҳамда минтақада барқарорлик ва изчил тараққиётни таъминлаш масалалари кўриб чиқилади.

Савдо, sanoat кооперацияси, “яшил” иқтисодиёт, инновациялар ва рақамли технологиялар, транспорт ва логистика, маданий-гуманитар алмашинув соҳаларида амалий ҳамкорликни илгари суришга алоҳида эътибор қаратилади.

Саммит якунида дўстлик муносабатларини ва устувор йўналишларда узок муддатли шерикликни мустақамлашга қаратилган Деҳли декларациясини қабул қилиш кўзда тутилган.

Ў.А.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Қ А Р О Р И ЭНДОКРИНОЛОГИЯ ХИЗМАТИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ВА КЎЛАМИНИ КЕНГАЙТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТУҒРИСИДА

2019-2021 йилларда республика аҳолисига эндокринология ёрдами кўрсатишни такомиллаштириш бўйича миллий дастур доирасида диагностика ва даволашнинг янги стандартлари тасдиқланди, 75 минг нафарга яқин беморлар 40 миллиард сўмдан зиёд Давлат бюджети маблағлари ҳисобига 100 фоз инсулин билан бепул таъминланди, 200 миллиард сўмга яқин маблағ эвазига 14 та ҳудудий эндокринология муассасаларининг моддий-техника базаси мустақамлашиб, 3,3 миллион АҚШ долларини миқдоридан замонавий асбоб-ускуналар билан таъминланди.

Шу билан бирга, эндокринология хизматини республика бўйича ягона интеграциялашган тизим сифатида шакллантириш, йод етишмовчилиги билан боғлиқ касалликлар профилактикаси, қандли диабет касаллиги ҳамда унинг оқибатларининг олдини олиш билан боғлиқ тиббий-ижтимоий тадбирлар самарадорлигини қайта кўриб чиқиш талаб этилмоқда.

(Давоми 2-бетда).

✓ ВАЗИЯТГА НАЗАР

ЧИРОҚ ҲАМ ЁНДИ, КЎНГИЛЛАР ҲАМ ЁРИШДИ...

Ҳаётда қутилмаган воқеалар, вазиятлар, тасодифлар ҳам юз бериб туриши бор гап. Аммо... шу йилнинг 25 январидаги вазиятга ўхшаш воқеа юртимизда қачон бўлган, айтиш қийин. Ҳа, Қозоғистон ҳудудида электр тармоғида юз берган катта носозлик, авария сабаб узок йиллар давомида бўлмаган, қузатилмаган ҳолат юз берди.

Марказий Осиё ягона электр тармоғига уланган мамлакатимиз электр тизими ҳам ана шу ҳалокатли воқеа туфайли, пойтахт Тошкентдан тортиб, республикамизнинг деярли барча ҳудудлари бир вақтда электр таъминотисиз қолди.

Бу жуда кўплаб муаммоларни келтириб чиқарди, албатта. Тошкентда ер ости йўли—метро тўхтади. Электр ўчган вақтда метрода бўлган йўловчилар эвакуация қилинди. Ҳатто маълум муддат аэропортларимиз фаолият кўрсатолмай қолди. Аҳолини ичимлик суви билан таъминлаш, иссиқ сув етказиб бериш, иситиш тизимларида муаммолар юзага келди. Аксарият АЁҚШлар ишламай қолди. Айримларида узун навбатлар ҳосил бўлди...

Бор йўғи 5-6 соатлик боринг, ярим кунлик қутилмаган вазият шунча ташвиш олиб келди. Қорхоналар ва муассасаларда вақтинча иш тўхтади, гўё.

Рости, юртимизда бунақаси ҳеч қачон бўлмаган эди. Шўқри, вазият тез фурсатларда ўнлангани, аэропортлар ишга тушгани хабар қилинди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг матбуот қотиби Шерзод Асадов вазият шахсан Президентимиз назорати остида эканлиги, Ўзбекистон энергия ти-

зимини барқарорлаштириш ҳамда электр таъминоти ва бошқа тармоқлар ишини тиклаш бўйича олиб борилаётган ишлар ҳақида деярли хар дақиқа давлатимиз раҳбарига ахборот берилаётганини маълум қилди. Президент топшириғига биноан электр энергияси таъминотида юзага келган носозликлар сабабини аниқлаш ва бартараф этиш бўйича Бош вазир ҳузурида ҳукумат комиссияси тузилди. Комиссия томонидан, биринчи навбатда, генерация жараёнини тиклаш

ҳамда юқори ва паст қучланишли электр тармоқларига қучланиш бериш орқали истеъмолчиларнинг электр таъминотини тиклаш вазифаси қўйилди.

Албатта, бу муаммо умуминтақавий энергия тизими доирасида юзага келган носозликлар оқибатида келиб чиққанидан бутун халқимиз ўз вақтида хабардор этилди.

2-6

✓ ТААССУРОТ

“АБРОРЛАР ҲАЙРАТИ” ДАН ҲАЙРАТГА ТУШИБ...

Сўз мулкнинг соҳибқирони амир Низомиддин Алишер Навоий бундан беш ярим аср муқаддам “Ёзганимни улусқа марғуб эт”, деб ззгу ният қилган эдилар. Мана, беш юз саксон йилдирки, улуг аждодимизнинг ана шу орзуси ижобат бўлиб келмоқда.

Бу буюк зотнинг ҳаёти ва ижоди ҳақида мамлакатимиз ва дунёнинг узок-яқин кўплаб ўлкаларида юзлаб илмий тадқиқотлар, бадий асарлар, спектакллар ва фильмлар яратилган ва ҳануз яратилмоқда. Филология фанлари соҳасида вужудга

келган навоийшунослик деган алоҳида муҳим йўналиш изчил ривожланмоқда.

Ҳазрат Навоий сийратининг сеҳру жозибаси, кучи ва қудрати шундаки, у наинки бир ўрта аср мутафаккири, аксинча, хар бир давр учун замон кишисидир. У

бизнинг ҳам донишманд замондошимиздир.

Даҳо санъаткор асарларини неча юз йиллар давомида тушуниб ўқиган ва бугун ҳам англаб ўқибатган инсонлар, қайси миллат ва элат вакиллари бўлмасин, дунёнинг қайси бурчида яшамасин, қалбига изтироб солиб қийнаётган саволларга, ўз даврининг барча маънавий ва руҳий муаммоларига жавоб топа олади.

6-6

✓ МУШОҲАДА

ҲАҚИҚАТ БАҲСЛАРДА ТУҒИЛАДИ

яхши мақола эса таҳлилда

Матбуот — ҳаёт кўзгуси. Мамлакат миқёсидаги янгиликлар, ижтимоий-иқтисодий ҳаётдаги ўзгаришлар, одамлар турмушидаги яхши-ёмон воқеа, ҳодисалар журналистлар саяё-ҳаракати билан оммага етади. Бинобарин, кўпчиликка дахлдор масала борки, матбуот ходимидан синчковликни талаб этади. Тўғри, бугунги кунда ижтимоий тармоқларда “шов-шув”га асосланган турли мақомдаги ёлғон-яшиқ хабарларга қизиқувчилар кўп. Аммо журналистикада муаммога сабаб бўлган ҳолатларни аниқлашда бир томонлама ҳулоса ўзини оқламайди. Шу ўринда камтарона тажрибадан келиб чиқиб айтаманки, таҳлилий мақолаларнинг таъсири кўпроқ, Чунончи, совуқ тушиши билан таҳририятга келиб: “Газ йўқ, чироқ тез-тез ўчаяпти, нимага бу муаммоларни ёритмайсизлар”, дея иддао қилувчилар кўпайиб қолади. Бундайларни газета эмас, газетанинг кучидан фойдаланиш қизиқтиради.

Янги барпо бўлган бир кўчада яшовчилар симёғочлар ўрнига ҳодалардан фойдаланишаётгани, электр симлари томорқалар аро ҳамда дарахтлар орасидан ўтказилгани, симлар осилиб қолгани, бунга электр таъминоти қорхонаси ходимлари эътиборсизлик қилаётганидан шикоят хати ёзишган. Айрим касбдошлар, бошлаб ёзадиган мавзу экан, дейишди. Хўп, “бошлаб ёздик” дейлик. Жавоб сўраб яна ўша аҳолининг арзига қулоқ солмаётган электр тармоқлари идорасига мурожаат қиламизми? Шикоят юзасидан воқеа жойида бўлди. Одамлар билан суҳбатлашилди. Кўп кишилар уйларидаги кадастр ҳужжатларини қилиб улгуришмаган. Янгисига алмаштирилган симёғочлар ёнида ҳали эскилари олинмай турибди.

4-6

✓ ШУНДАЙ ДЕДИ

Шухрат МИРЗАЕВ,
Қишлоқ хўжалиги вазири ўринбосари:

Кечаги электрда узилишлар ҳолатидан сўнг қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари нархи кескин ошиб кетиши мумкин эмас. Халқимизда ортиқча ваҳима бўлмаслиги керакки, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етарли миқдорда захирананган.

Электр токидаги узилишлар сабаб омборхоналарда, музлаткичларда турган маҳсулотлар нима бўлди, деган савол пайдо бўлиши мумкин. Республикада 4,5 мингдан ортиқ музлаткичлар бор. Уларнинг деярли ҳаммаси замонавий типда қурилган, дизель генераторлари ўрнатилган. Агар электр энергиясида узилиш бўлса, муқобил энергия ёрдамида ишлаш олади. Кун кеча ҳам улар 1 кун-1,5 кун шу усулда ишлади.

3,4 мингдан ортиқ иссиқхоналар бор. Улар билан вилоятлар кесимида иш ташкил қилинди. Улар бугун-эрта алтернатив энергиядан фойдаланиб туришса, кейин яна газ таъминоти тикланади.

Манба: kun.uz

ФАОЛИЯТ

МУАММО ЭЛНИ ҚИЙНАМАСИН, ДЕБ...

Аёнки, қарийб олти йилдан буён жойлардаги Халқ қабулхоналари "Халқ давлат идораларига эмас, давлат идоралари халқимизга хизмат қилиши керак" деган тавоилли қарор топтириш, шунингдек, жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатларини ўрганиб ҳал қилиниши устидан назорат қилиб келмокда.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Аҳоли муаммолари билан ишлаш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги 2019 йил 17 январдаги 5633-сонли Фармони ва "Худудларни комплекс ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш бўйича секторлар фаолиятини янада такомиллаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги 2019 йил 8 январь кундаги 4102-сонли қарори билан туман (шаҳар) Халқ қабулхоналарининг ишлари янада такомиллаштирилиб, янги вазифалар ва ваколатлар берилди.

Шўрчи тумани бўйича Виртуал ва Халқ қабулхоналарига 2020 йилда 15883 та мурожаат тушган: болалар нафақаси тайинлаш, маиший газ баллонлари олиш, алимент ундириш, иш билан таъминлаш, электр таъминотидаги узиллишлар, уй-жой билан таъминлаш, ички йўллارни таъмирлаш, ичимлик сув таъминоти, электр тармоқ ускуналари (сим, устун, трансформатор) даги муаммолар, тадбиркорлик учун кредит, ер майдони ажратиш (ёшлар мустасно), моддий ёрдам, фарибгарлик ва бошқа талон-торожликлардан жабрланиш, электр энергиясидан асосиз қардорлик, иш ҳақи ва унга тенглаштирилган тўловларни ундириш, тадбиркорлик субъектларидан ер майдони олиб қўйилганлиги, уй-жойни таъмирлашга ёрдам: кўрнадик, бу масалалар халқ эҳтиёжидан келиб чиққан ва одилона ёндашишни таъқозо этади.

Шўрчи туманидаги Халқ қабулхонасига тушган мурожаатлар таҳлилига кўра, 2021 йилнинг 12 ойида 2020 йилга нисбатан мурожаатлар сони 371 тага камайган. Уларнинг 98,6 фоизи қаноатлантирилган, улардан 37,2 фоизига ҳуқуқий маслаҳат ҳамда 0,9 фоизига тушунтириш берилган.

Соҳалар таҳлили шуни кўрсатдики, ўтган 2021 йил давомида алимент ундириш, соғлиқни сақлаш, пенсия тўлови, болалар нафақаси тайинлаш, мактаб таълими билан боғлиқ муаммолар, турар-жой ҳақида, томорқа учун ер майдони ҳамда тадбиркорлик учун ер ажратиш, иш билан таъминлаш, иш ҳақи ундириш, моддий ёрдам бериш юзасидан мурожаатлар камайган.

Ўтган йил маҳаллалар кесимида мураккаб мурожаатларнинг 114 таси Халқ қабулхонаси томонидан ҳал этилган. Масалан, туманининг "Фармакўрғон" маҳалласида яшовчи Жуманазар Ҳамроев ва бошқалар (51 нафар) томорқа ер майдонларини сувли ер тоифасидан шўрланган ер тоифасига ўтказишни талаб қилишган эди. Ушбу мурожаатни туман Халқ қабулхонаси ўз иш юритишга олиб ўрганиб чиқди. "Агрокимё" станцияси Сурхондарё филиалига хат орқали мурожаат қилиниб, мутахассис чақирилди.

ТАҲРИРИЯТГА ХАТ

МЕН ДАРДИМНИ КИМГА АЙТАЙ?

Ҳурматли таҳририят!
Мен "Hurriyat" газетасининг кўп йиллик ўқувчиси бўлганим учун бошимга тушган бир мушкул иш юзасидан сизларга мурожаат қилишга мажбур бўлдим.

Ававало шуни айтишим керакки, 1995 йилда таълим олима, истеъдодли библиограф, педагогика фанлари номзоди, доцент Ҳамрохон Маматраимова билан турмуш қуриб, бахтли ҳаёт кечирдик. Ўз касбининг билимдонини, фидойи инсонини, юзлаб илмий мақолалар ва китоблар муаллифи, юзлаб, минглаб шоғирларнинг устозини Ҳамрохон Маматраимова 1952 йилда Андижонда туғилиб воёга етди, ўрта мактабни битириб Намангандаги маданият техникуминининг кутубхонашунослик бўлиминини имтиёзли диплом билан тамомлаб, Тошкент педагогика институтининг кутубхонашунослик факультетига тахсил олди. Сўнг Москва давлат институтининг аспирантурасида ўқиб, педагогика фанлари номзоди даражасига эга бўлди. Тошкент маданият институтининг 35 йил ўқитувчи, бўлим мудири, аспирантура бошлиғи вазифаларида самарали ишлади.

2012 йил 26 сентябрда Ҳамрохон ишда вазифасини бажарётган пайтда юрак етимишөөвчи касали билан вафот этди. Шундан сўнг мен учун

ташвишли кунлар бошланди. Турмуш ўртоғимдан ажралганим етмаганидек, менга: "Уйни бўшатиб бер", деган кўнгираклар, уйимга бостириб киришлар аёж олди.

Биз Ҳамрохон Маматраимова билан ўша пайтда Маданият вазирлиги томонидан берилган Юнусобод тумани 4-даҳа, 34-уй, 54-хонадонда 18 йил бирга яшадик, афсуски, фарзандли бўла олмадик. Лекин ушбу хонадон 1993 йилда икки кишига, яъни Ҳамрохон Маматраимовага ва Зуҳра Бердиевага берилган бўлиб, Ҳамрохон Маматраимова номига расмийлаштирилган эди. Улар бу манзилда бир неча йил бирга яшаганлар. 1996 йилда 3.Бердиевага Маданият вазирлиги томонидан Юнусобод туманидаги айни шу уйдан икки хонали квартира (4-даҳа, 34-уй, 23-хонадон) берилгандан сўнг 1997 йили у биз яшаётган квартиранинг пропискасидан чиқиб кетди ва 16 йил давомида, яъни турмуш ўртоғим ҳаётлик пайтларида бирон марта ҳам биз яшаётган квартирага даъво қилгани йўқ ҳамда коммунал тўловларни тўлашда иштирок ҳам қилмаган. Аммо турмуш ўртоғим вафот этганидан сўнг 3.Бердиева квартиранинг 50 фоизига даъво қила бошлади. Ўз мақсадига эришиш учун Ҳамрохоннинг қариндошларини ҳам ишга солди. "Сенинг бу уйда ҳақинга

йўқ! Шунинг учун уйни сотиб, ярим пулини 3.Бердиевага беришнинг керак" дейишди улар. 3.Бердиева эса: "Мен бу уйнига ҳеч бўлмаганда битта хонасини Ҳамрохоннинг қариндошларига олиб бераман" деб оёқ тираб туриб олди.

Шундан сўнг Юнусобод туман прокурори номига шикоят ариза ёздим. Юнусобод туман прокурори Ш.Р.Ақбаров 2013 йилда аризамага қўйидагича жавоб берди: "Марҳум Маматраимова Ҳамрохон ўзига тегишли бўлган Юнусобод тумани 4-даҳа, 34-уй, 54-хонадонни ҳеч кимга васият қилмаганлигини инобатга олиб, унинг турмуш ўртоғи сифатида Сиз томонингиздан мазкур хонадонни мулк ҳуқуқи билан номингизга расмийлаштириб олиш учун монелик қиладиган ҳолатлар мавжуд эмаслиги ҳақида маълум қиламиз..."

Мен муаммони ҳал қилиш учун фуқаролик ишлари бўйича Юнусобод туманлараро судига даъво ариза билан мурожаат қилдим. Аммо суд 2016 йилнинг март ойида 3.Бердиевани мулкка улушдор деб топиб менинг даъво талабимни рад этиб, ҳал қилув қарори чиқарди. Апелляция инстанцияси эса ҳал қилув қарорини ўзгартириш қолдирди.

Шундан буён турли идораларга ёзган аризаларим ҳам натижа бермаяпти.

Юқорида айтганимдек, 3.Бердиевага 1996 йилда алоҳида квартира берилганлиги учун у биз яшаб турган хонадондаги пропискасини ўчириб чиқиб кетган ва ўзига давлат томонидан берилган хонадонни сотиб, ҳозирги пайтда турмуш ўртоғининг уйда яшамокда. Шунга қарамай суд ва бошқа ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралар "Сиз яшаб турган уйда 3.Бердиеванинг ҳам улуши бор" дея кўр-кўрона айтишаётганлиги кишини ажаблантиради. Наҳотки унга давлат томонидан квартира берилганлиги ва уни аллақачон сотиб бўлганлиги "улуш" ҳисобига ўтмайди?

Умид қиламанки, бир кунмас бир кун менинг ишимда адолат қарор топишга ишонаман. Шунинг учун ҳам сеvimли "Hurriyat" газетаси саҳифасида юрагимни қийнаётган муаммо ҳақида очиқ-ойдин ёзишга аҳд қилдим. Ўз навбатида ушбу мурожаатимга мутасаддилар эътибор қаратишидан умидворман. Менга боғлиқ масалага юзаси қараб ажрим чиқарган фуқаролик ишлари бўйича Юнусобод туманлараро суди ва Апелляция тартибидеги мурожаатимга берилган жавобдан мутлақо қониқмадим. Керак бўлса, Олий суд эътибор қаратишини, масалага адолатли ҳал қилувчи ҳужжат чиқарилишини истаيمان.

УЮШМАНИНГ ҲУДУДИЙ БЎЛИМЛАРИДА

СОЛИҚ ЯНГИЛИКЛАРИГА БАҒИШЛАНДИ

Куни кеча Навоий вилояти ҳокимлиги ҳамда Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси вилоят бўлими ҳамкорлигида давлат бошқарув органлари, корхона, ташкилот ва муассасалар фаолияти очиклигини таъминлаш, соҳалар кесимида амалга оширилаётган ишлар, ижтимоий-иқтисодий масалаларда белгиланган вазифалар, тузилган янги лойиҳалар билан журналистларни яқиндан таништириш мақсадида матбуот анжумани ўтказилди. Бунда 2022 йилга мўлжалланган дастур тасдиқланди.

"Солиқ сиёсатидаги янгиликлар, тизимдаги мавжуд муаммолар ечими" мавзусида ўтган ушбу тадбирда марказий оммавий ахборот воситаларининг вилоятдаги мухбирлари, маҳаллий журналистлар ва соҳага ҳаваскор айрим инсонлар ҳам иштирок этишди.

Дастлаб 2021 йил мобайнида амалга оширилган ишлар хусусида ҳисобот берилди, солиқ қонунчилигига киритилган ўзгариш ва қўшимчаларнинг мазмун-моҳияти атрафлича ўрганилди. Солиқ борасида тадбиркорлар учун жорий этилган имтиёзлар, афборотлашган автоматик солиқ тизимининг ишга туширилгани ва унинг афзалликлари ҳақида тўлиқ маълумот берилди.

Очиқ мулоқот тарзида ўтган тадбирда журналистлар мутасаддилардан ўзларини қизиқтирган саволларга атрафлича жавоб олдилар.

Озод МУСТАФОВЕВ,
ЎЗЖИУ Навоий вилояти бўлими мутахассиси.

Парход САҒАЕВ.

